

Statutární město Brno, městská část
Brno-Židenice
Gajdošova 4392/7
615 00 Brno-Židenice

Váš dopis zn./ze dne

Naše značka
ČŠIB-S-85/19-B

Vyřizuje/telefon
Šustrová/543541296

Datum
1. duben 2019

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) prošetřila stížnost na právnickou osobu **Základní škola, Brno, Krásného 24** doručenou ČŠI dne 26. února 2019.

Stížnost se týkala zejména postupu školy při eliminaci školního neúspěchu žákyně v matematice a dodržování očekávaných výstupů a učiva matematiky 1. stupně základní školy podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Šetření stížnosti vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnosti a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve výše uvedené škole ve dnech 6. a 7. března 2019, o vyjádření ředitelky školy (dále „ředitelka“), zástupkyně ředitelky školy (dále „zástupkyně ředitelky“), třídní učitelky třídy V. B ve školním roce 2018/2019 (dále „třídní učitelka“), učitelky matematiky ve třídě V. B ve školním roce 2018/2019 (dále „učitelka matematiky“), vedoucí školního poradenského pracoviště, o hospitační činnost u učitelky matematiky ve vyučovací hodině matematiky ve třídě V. B dne 7. března 2019 a o kontrolu příslušné dokumentace.

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila:

1. Postup školy při eliminaci školního neúspěchu žákyně v matematice

Stěžovatelka uvedla, že její dcera, žákyně V. B třídy, která v 1. – 4. ročníku na zdejší škole prospívala se samými výbornými, začala v průběhu září a října 2018 selhávat zejména v matematice (začala nosit známky 3, 4, 5). Stěžovatelka sama několikrát vyvolala jednání s učitelkou matematiky, která řekla, že u její dcery nespátřuje žádný velký problém. Učitelka údajně sama nenavrhlá, jak eliminovat školní neúspěch dcery stěžovatelky v matematice. V listopadu stěžovatelka kontaktovala zástupkyni ředitelky, kterou jí bylo sděleno, že vyučující matematiky má jiný systém výuky než předešlá učitelka a situace by se měla zlepšit, což se nestalo. Stěžovatelka sama kontaktovala školské poradenské zařízení, kde byla její dcera v lednu 2019 vyšetřena. Ještě před tím, než byla zpráva ze školského poradenského zařízení vypracována, sešla se stěžovatelka i s dcerou s ředitelkou a projednávaly, co by dceři stěžovatelky nejvíce pomohlo. Stěžovatelka však obecně necítí ze strany školy žádnou podporu a zájem na zlepšení situace. Uvedla, že všechny schůzky musela iniciovat sama, z jednání se školou nemá žádný zápis, protože z žádné schůzky vyhotovený nebyl.

Ze školní matriky („Katalogový list žákyně I. stupně ZŠ“) ČŠI ověřila, že dcera stěžovatelky prospívala v 1. – 4. ročníku základní školy se samými výbornými. V 1. pololetní školního roku 2018/2019 došlo u ní ke zhoršení prospěchu – na vysvědčení byla hodnocena stupněm chvalitebný ve čtyřech vyučovacích předmětech (zhoršení o jeden

stupeň), stupněm dobrý v matematice (zhoršení o dva stupně). Od počátku 2. pololetí školního roku 2018/2019 se prospěch dcery stěžovatelky v matematice zlepšil, byla hodnocena známkami dostatečný, chvalitebný, chvalitebný, výborný, výborný (doloženo výpisem z elektronického systému uživatelského profilu dcery stěžovatelky).

Z písemného vyjádření pedagogických pracovníků a z dokumentů předložených školou ČŠI zjistila:

- Při řešení školní neúspěšnosti dcery stěžovatelky byla při jednání se stěžovatelkou zachována školou stanovená posloupnost: vyučující daného předmětu – třídní učitel – zástupkyně ředitelky – ředitelka.
- Dle třídní učitelky ke zhoršení prospěchu nedošlo pouze u dcery stěžovatelky, jednalo se o více žáků. Jako příčinu uvedla třídní učitelka skutečnost, že třída V. B vznikla sloučením několika tříd, pro žáky vzniklo více konkurenční prostředí a vyučují je jiní učitelé. Dle třídní učitelky žáci nebyli zvyklí se v předchozích letech systematicky připravovat na výuku, proto pro ně udělala ukázkovou hodinu, v níž si žáci vyzkoušeli aktivity a postupy, které by jim usnadnily procvičování a upevňování učiva. Žádná další konkrétní opatření, která by žákům usnadnila adaptaci na styl výuky nových učitelů a zmírnila počáteční rizika školního neúspěchu některých žáků, škola neuvedla. Pouze pěti žákům 5. ročníku poskytovala doučování v rámci projektu „Prevence školní neúspěšnosti města Brna na základních školách“. Jednalo se o žáky, kteří byli do projektu zařazeni z důvodu málo podnětného rodinného prostředí, dlouhodobé zdravotní indispozice apod. Dcera stěžovatelky do projektu zařazena nebyla.
- Učitelka matematiky uvedla, že se sešla se stěžovatelkou v průběhu měsíce září a domluvily se na tom, že dcera stěžovatelky bude učivo více doma procvičovat a ve škole jí při vypracování písemných úkolů bude poskytován čas navíc, stejně jako ostatním žákům, kteří to potřebují. V případě nepochopení učiva mohla dcera stěžovatelky využít individuální doučování, které jí učitelka matematiky nabídla. ČŠI není známo, zda této nabídce dcera stěžovatelky využila, protože stěžovatelka ani učitelka matematiky se k této skutečnosti nevyjádřily. Z jednání nebyl vyhotoven zápis, který by prokazoval obsah jednání včetně návrhu uvedených opatření a jehož pravdivost by účastnice jednání připojením svého podpisu potvrdily.
- Dne 5. listopadu 2018 kontaktovala stěžovatelka prostřednictvím elektronického systému zástupkyni ředitelky s prosbou o schůzku, která se uskutečnila 6. listopadu 2018. Protože zástupkyně ředitelky potřebovala získat o projednávané problematice více informací (stěžovatelka ji dopředu nesdělila účel schůzky) a také požadovala, aby se dalšího jednání účastnila učitelka matematiky, domluvily se se stěžovatelkou na termínu další schůzky, a to dne 19. listopadu 2018. Z průběhu jednání dne 19. listopadu 2018 škola předložila dokument „Záznám o jednání se zákonným zástupcem, matkou žákyně x“ (pozn. x - jméno a příjmení žákyně, anonymizováno), ve kterém stanovuje následující obecná podpůrná opatření - komunikaci s žákyní, s rodiči, respektování individuálních potřeb žákyně a vyhledávání pozitivních výkonů žákyně. V dokumentu je uvedeno, že se kromě stěžovatelky jednání účastnila zástupkyně ředitelky, třídní učitelka a učitelka matematiky. Záznám z jednání nebyl pořizen v samotném průběhu jednání, není stěžovatelkou podepsán. Za školu jeho pravdivost stvrdila svým podpisem pouze zástupkyně ředitelky.
- V lednu 2019 (konkrétní datum není doloženo) proběhla schůzka stěžovatelky s ředitelkou, která navrhla možnost návštěvy poradenského zařízení za účelem posouzení vzdělávacích potřeb dcery stěžovatelky. Současně již stěžovatelka bez vědomí školy jednala s poradenským zařízením, školu pouze kontaktovala

s žádostí o vyplnění školního dotazníku pro účel vyšetření její dcery, který škola prokazatelně vyplnila dne 23. ledna 2019. Vyšetření dcery stěžovatelky proběhlo v pedagogicko-psychologické poradně dne 25. ledna 2019, doporučení bylo v písemné podobě vypracováno dne 18. února 2019 a škole doručeno dne 28. února 2019 (doloženo „Doporučením školského poradenského zařízení čj. EPZ19/00172“). Poradenské zařízení nediagnosticskovalo u dcery stěžovatelky žádnou poruchu učení, doporučilo jí pouze poskytovat podpůrná opatření 1. stupně s vypracováním plánu pedagogické podpory. Ten v době šetření stížnosti ještě nebyl vypracován, chyběl informovaný souhlas stěžovatelky s poskytováním navržených podpůrných opatření, který je součástí písemného doporučení poradenského zařízení. Schůzku se stěžovatelkou za účelem jeho podepsání, konzultací nad závěry doporučení podpůrných opatření včetně vypracování plánu pedagogické podpory škola sjednala na den 8. března 2019.

Při hospitační činnosti ve vyučovací hodině matematiky, kterou provedla ČŠI dne 7. března 2019, učitelka matematiky postupovala v souladu s doporučením poradenského zařízení. Při písemné práci měli všichni žáci včetně dcery stěžovatelky dostatečný časový prostor na její vypracování. Další zohlednění vzdělávacích potřeb dcery stěžovatelky spočívalo v tom, že jí učitelka umožnila po odevzdání písemné práce ještě dopsat odpověď ke slovní úloze, na kterou zapomněla. Při písemné práci i při procvičování dalšího učiva měla vizuální oporu formou kartiček, tabulek, závěsných obrazů a interaktivní tabule. V průběhu vyučovací hodiny učitelka matematiky všechny žáky včetně dcery stěžovatelky vhodně slovně podporovala a dávala jim najevo důvěru v jejich úspěch. Dcera stěžovatelky se při kladených otázkách hlásila, v případě neúspěšné odpovědi učitelka matematiky její výkon veřejně nehodnotila.

ČŠI zjistila, že v době šetření stížnosti (ve dnech 6. a 7. března 2019) škola důsledně poskytovala dceři stěžovatelky v souladu s doporučením školského poradenského zařízení podpůrná opatření 1. stupně. Včas však nepodchytila možná rizika školního neúspěchu žáků 5. ročníku spojená se změnami třídního kolektivu a učitelů. Opatření, navržená v počátečních fázích řešení výukových obtíží dcery stěžovatelky, nebyla dostatečně účinná. K efektivnímu řešení a zlepšení prospěchu dcery stěžovatelky došlo až na počátku 2. pololetí školního roku 2018/2019, kdy se situaci začala důsledněji zabývat ředitelka školy.

ČŠI hodnotí stížnost v tomto bodě jako důvodnou.

2. Pravdivost informací uvedených ve školním dotazníku pro poradenské zařízení

Stěžovatelka nesouhlasí s tvrzeními uvedenými ve školním dotazníku zaslaném školou pedagogicko-psychologické poradně. Dle jejího vyjádření jsou nepravdivé – např. informace o pozdních příchodech její dcery nebo časté zapomínání školních pomůcek. Co se týká zapomínání školních pomůcek, připouští, že dcera v září a říjnu asi šestkrát školní pomůcky či úkol zapomněla, na což ji vyučující upozornily prostřednictvím elektronického systému.

Škola předložila ČŠI dokument „Školní dotazník žáka ZŠ (bez vypracovaného Plánu pedagogické podpory)“ ze dne 23. ledna 2019, určený jako podklad k vyšetření dcery stěžovatelky v poradenském zařízení. Ve školním dotazníku je mj. uvedeno, že žákyně opakovaně zapomíná pomůcky, občas i domácí úkoly, mívá opakovaně pozdní příchody. Z písemných vyjádření pedagogických pracovníků školy vyplynulo, že školní dotazník vyplňovala, tak jak je ve škole běžnou praxí, třídní učitelka. Při jeho vyplňování vycházela z informací uvedených v elektronickém systému a informací od ostatních vyučujících, kteří dceru stěžovatelky vzdělávají v dalších předmětech.

- a) Dle třídní učitelky byly pozdní příchody dcery stěžovatelky velmi časté, avšak krátkodobé, jednalo se převážně o několik minut, někdy dcera stěžovatelky zaspala i na školní akci. Pozdní příchody vyučující do elektronického systému nezaznamenávaly, pouze na ně upozornily samotnou žákyni a ústně informovaly stěžovatelku na hovorových hodinách.

Z výpisu docházky z elektronického systému uživatelského profilu dcery stěžovatelky, doloženého školou i stěžovatelkou, a z třídní knihy třídy V. B ČŠI zjistila, že ve školním roce 2018/2019 je prokazatelně zaznamenán pozdní příchod dcery stěžovatelky pouze v jednom případě, a to dne 13. prosince 2018. Absence (1 vyučovací hodina) je stěžovatelkou řádně omluvena.

Škola nedoložila svá tvrzení, uvedená v žákovském dotazníku pro školské poradenské zařízení, týkající se opakovaných pozdních příchodů dcery stěžovatelky.

ČŠI hodnotí stížnost v tomto bodě jako důvodnou.

- b) Třídní učitelka ve svém písemném vyjádření uvedla, že spolu s ostatními vyučujícími se rozhodly zaznamenávat do elektronického systému zapomínání pomůcek a domácích úkolů. Rodiče žáků, kteří zapomínali nejvíce, byli o této skutečnosti informováni jak na třídních schůzkách dne 19. listopadu 2018, tak prostřednictvím elektronického systému, což potvrdily i ostatní výše uvedené pedagogické pracovnice školy. Dále třídní učitelka uvedla, že vždy, když vyplňuje školní dotazník, považuje za důležité uvést informaci o častém zapomínání pomůcek či domácích úkolů.

Z výpisu docházky z elektronického systému uživatelského profilu dcery stěžovatelky, doloženého školou i stěžovatelkou, bylo zjištěno, že ve školním roce 2018/2019 je v něm zapomínání pomůcek či domácích úkolů uvedeno ve více případech, a to ve dnech 27. září 2018 (2x český jazyk), 2. října 2018 (český jazyk), 4. října 2018 (český jazyk), 9. října 2018 (český jazyk), 2. listopadu 2018 (přírodověda), 14. prosince 2018 (3x přírodověda).

Tvrzení, uvedená v žákovském dotazníku pro školské poradenské zařízení týkající se opakovaného zapomínání pomůcek či domácích úkolů, škola prokázala.

ČŠI hodnotí stížnost v tomto bodě jako nedůvodnou.

3. Dodržování očekávaných výstupů a učiva matematiky 1. stupně základní školy podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“)

Dle názoru stěžovatelky nejsou v matematice dodržovány výstupy RVP ZV pro 1. stupeň základní školy – žáci se učí učivo vyšších ročníků a učivo, které na 1. stupeň základní školy nepatří.

Škola předložila „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání“ s názvem „Škola na cestě – School on the road“, platný od 1. září 2016 (dále „ŠVP ZV“). Analýzou vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu matematika pro 5. ročník ČŠI zjistila, že uvedené očekávané výstupy odpovídaly očekávaným výstupům z RVP ZV, stanoveným pro 2. období 1. stupně základní školy vzdělávacího oboru matematika a její aplikace. Učivo rozpracované v ŠVP ZV odpovídá svou náročností učivu stanovenému v RVP ZV s výjimkou učiva o desetinných číslech. To škola rozšířila nad rámec RVP ZV - zápis, čtení a znázornění desetinných čísel na číselné ose - o porovnávání desetinných čísel, sčítání, odčítání, násobení a dělení deseti, stem a přirozenými čísly a o řešení jednoduchých a složitějších slovních úloh s užitím desetinných čísel.

Z hospitační činnosti provedené dne 7. března 2019 u vyučující matematiky ve třídě V. B. ČŠI zjistila:

- Písemná práce, kterou žáci vypracovávali, obsahovala úkoly týkající se učiva zlomky. Příklady typu – vyjádření vztahu celek/část zlomkem, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem, převody jednotek, slovní úloha s užitím vyjádření vztahu celek/část zlomkem – svou náročností odpovídaly učivu pro žáky 1. stupně základní školy.
- Učivo o desetinných číslech (zápis, čtení desetinných čísel, vyznačení desetinného čísla dané hodnoty na číselné ose), zaváděné v týdnu od 4. do 7. března 2019, neměli ještě všichni žáci upevněné. Zejména vyznačení desetinného čísla na číselné ose činilo některým žákům, včetně dcery stěžovatelky, obtíže. Nad rámec RVP ZV se vyučující okrajově dotkla učiva porovnávání desetinných čísel (doloženo zápisem v třídní knize) a žákům sdělila, že se tímto učivem budou zabývat příští vyučovací hodinu matematiky.

Analýzou žákovských sešitů, písemných prací a zápisů v třídní knize třídy V. B ČŠI zjistila, že převážná část probíraného učiva svou náročností odpovídala učivu 1. stupně základní školy. V písemných pracích (včetně pololetní písemné práce) však byly zařazeny i úkoly s učivem 2. stupně základní školy (např. výpočet délky odvěsny, výpočet obsahu obdélníku bez pomoci čtvercové sítě).

Učitelka matematiky ve svém písemném vyjádření uvedla, že postupuje podle ŠVP ZV. Na učivo navíc se žáci ptají, nejsou však z něho zkoušeni. Žáci 5. ročníku si na vyšší náročnost učiva zvyknou již na 1. stupni základní školy, což se škole pak osvědčilo na 2. stupni základní školy.

Očekávané výstupy v ŠVP ZV ve vyučovacím předmětu matematika odpovídaly očekávaným výstupům z RVP ZV stanoveným pro 2. období 1. stupně základní školy. Předložené dokumenty, hospitační činnost ČŠI a vyjádření učitelky matematiky však potvrdily, že dílčí probírané učivo a úkoly (i klasifikované) svou náročností učivo matematiky pro žáky 1. stupně základní školy přesahují.

ČŠI hodnotí stížnost v tomto bodě jako důvodnou.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

Stěžovatelku, která byla o tomto postupu vyrozuměna, prosím, písemně informujte o výsledku Vašeho vyřízení její stížnosti a opatřeních k odstranění příp. nedostatků.

S pozdravem

Mgr. Markéta Šustrová
vedoucí inspekčního týmu

Přílohy

Kopie stížnosti

Na vědomí

Ředitelka školy

Stěžovatelka